

ВИСНОВОК

експертної комісії Міністерства освіти і науки України
щодо проведення первинної акредитаційної експертизи
освітньо-професійної програми Економіка підприємства
спеціальності 051 Економіка
за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у
Сумському національному аграрному університеті

Відповідно до підпункту 20 пункту 2 розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про вищу освіту» та пункту 4 Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 р. №978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах», з метою проведення первинної акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми Економіка підприємства із спеціальності 051 Економіка за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у Сумському національному аграрному університеті, за наказом Міністерства освіти і науки України № 2161-л від 28.11.2018 р. експертна комісія Міністерства освіти і науки України у складі:

**Олійник Таміли
Іванівни**

доктора економічних наук, професора, завідувача кафедри прикладної економіки і міжнародних економічних відносин Харківського національного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва, голова комісії;

**Макаренка Петра
Миколайовича**

доктора економічних наук, професора, завідувача кафедри економіки підприємства Полтавської державної аграрної академії, члена комісії

з 05 по 07 грудня 2018 р. включно, розглянула подані Сумським національним аграрним університетом матеріали і безпосередньо в навчальному закладі перевірила достовірність інформації, що подана до Міністерства освіти і науки України разом із заявою на проведення акредитації. Експертна комісія мала зустріч з ректором, першим проректором університету, деканом факультету економіки і менеджменту, викладачами та співробітниками випускової кафедри. На місці було проведено відвідування бібліотеки, гуртожитку, службових, навчальних та лабораторних приміщень.

Під час експертної оцінки комісія перевірила достовірність інформації, поданої органу ліцензування разом із заявою, а також фактичний стан кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного забезпечення Сумського національного аграрного університету та його відповідності вимогам чинного законодавства щодо підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти.

У підсумку експертного оцінювання комісія констатує:

Голова експертної комісії

Т.І. Олійник

1. Загальна характеристика Сумського національного аграрного університету та освітньо-професійної програми "Економіка підприємства" спеціальності 051 "Економіка" галузі знань 05 "Соціальні та поведінкові науки"

Повна назва вищого закладу освіти: Сумський національний аграрний університет

Юридична адреса: 40021 м. Суми, вул. Г.Кондратьєва, 160

Загальна навчальна площа університету: загальна площа приміщень складає 79 790 м², навчальна – 50 351 м².

Форма власності: державна

Відомча приналежність: Міністерство освіти і науки України.

Рівень акредитації ВНЗ в цілому: IV (четвертий).

Основні установчі документи, що визначають умови та зміст діяльності Сумського національного аграрного університету:

- Статут Сумського національного аграрного університету, погоджений з Міністерством освіти і науки України від 27.04.2015 р. реєстраційний № 470 (статут погоджено загальними зборами трудового колективу СНАУ протокол № 2 від 30 березня 2015 р.).
- Довідка про включення вищого навчального закладу (Сумського національного аграрного університету) до Державного реєстру вищих навчальних закладів України, ідентифікаційний код 04718013.
- Свідоцтво про державну реєстрацію юридичної особи, серія А00 №111927.
- Довідка № 04.02-08/2478 від 06.03.2015 року з Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ).
- Ліцензія Міністерства освіти і науки України, серія АЕ №636493 від 19.06.2015. на надання освітніх послуг навчальними закладами, пов'язаних з одержанням вищої освіти на рівні кваліфікаційних вимог до бакалавра, спеціаліста, магістра з додатками.
- Сертифікат про акредитацію спеціальності 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні і поведінкові науки у Сумському національному аграрному університеті. (серія НД № 1982126 від 04.05.2017 р.).
- Акт узгодження переліку спеціальностей, за якими здійснюються підготовка здобувачів вищої освіти за ступенями (освітньо-кваліфікаційними рівнями) бакалавра, спеціаліста, магістра та ліцензованого обсягу Сумський національний аграрний університет від 11.12.2015.
- Указ Президента України від 07 серпня 2001 року № 591/2001 «Про перейменування та надання статусу національного Сумському національному аграрному університету».

Голова експертної комісії

Т.І. Олійник

Стисла історична довідка (основні етапи розвитку Сумського національного аграрного університету).

Сумський національний аграрний університет розпочав свою діяльність як філіал Харківського сільськогосподарського інституту ім. В.В. Докучаєва, який було засновано у 1977 році наказом Міністерства сільського господарства СРСР за №95.

У 1990 році наказом № 24 Державної комісії Ради Міністрів СРСР з продовольства та закупок на базі Сумського філіалу Харківського сільськогосподарського інституту ім. В.В. Докучаєва було створено Сумський сільськогосподарський інститут.

У 1997 році на виконання наказу Постанови Кабінету Міністрів України від 15 липня 1997 року за №744 на базі Сумського сільськогосподарського інституту створено Сумський державний аграрний університет, заснований на державній формі власності та підпорядкований Міністерству аграрної політики України.

Указом Президента України від 7 серпня 2001 року № 591/2001 присвоєно статус національного.

З 2005 року університет очолює доктор сільськогосподарських наук, професор, академік Національної академії аграрних наук України Володимир Іванович Ладика.

Сумський національний аграрний університет проводить навчання за 25 спеціальностями II рівня акредитації та 12 спеціальностями IV рівня акредитації.

Загальний контингент університету на 01.10.2017 року становить 6365 студентів, в тому числі: за денною формою навчання 3880, в т.ч., 162 особи іноземці. З них на бюджеті та заочною формою навчання 2482, в т.ч., 97 особи іноземці

Структурними підрозділами університету є 1 інститут та 6 коледжів, що дозволяє реалізувати систему ступеневої освіти:

**1. Глухівський агротехнічний інститут імені С.А. Ковпака
Сумського НАУ**

41400 Сумська обл., м. Глухів, вул. Терещенків, 36,
ідентифікаційний код – 26378233

2. Путивльський коледж Сумського НАУ

41500 Сумська обл., м. Путивль, вул. Луначарського, 80,
ідентифікаційний код – 26378256

3. Охтирський коледж Сумського НАУ

42243 Сумська обл., м. Охтирка, вул. Сумська, 46,
ідентифікаційний код – 26378210

4. Маловисторопський коледж Сумського НАУ

42243 Сумська обл., с. Малий Вистороп, вул. Рибалка, 1,
ідентифікаційний код – 26378248

5. Роменський коледж Сумського НАУ

42001 Сумська обл., м. Ромни, вул. Горького, 56,
ідентифікаційний код - 26378227

6. Коледж Сумського НАУ м. Суми

40019 м. Суми, вул. Веретинівська,

ідентифікаційний код – 00728701

7. Глухівський коледж Сумського НАУ

41400 Сумська обл., м. Глухів, вул. Терещенків, 36,

ідентифікаційний код – 39280553

Усі спеціальності організаційно об'єднані у 3 навчально-наукові інститути (ННІ), 8 факультетів, інститут післядипломної освіти та дорадництва, відділення довузівської підготовки, профорієнтації та маркетингу.

За період свого існування СНАУ підготував близько 40 тисяч фахівців, багато з яких стали керівниками і провідними спеціалістами підприємств України, інших країн СНД, країн далекого зарубіжжя. Головні підприємства та організації загальноукраїнського значення, а також Сумської області (ТОВ «КЕРНЕЛ-ТРЕЙД», Компанія «Укрландфармінг», ІМК, ПАТ «Миронівський хлібопродукт», Компанія NSH (ТОВ «ВорожбаЛатІнвест»), холдинг «Промінь Агро», ДП «Мілкіленд-Україна», Індустріальна Молочна Компанія, ТОВ «Глобіно», ПАТ «Технологія», ТОВ «Вітчизна», Торговий дім «Nicmas», ТОВ «Завод Кобзаренка», ТОВ «Юпітер-9 Агросервіс» та інші) на 20-80% укомплектовані фахівцями – випускниками університету.

За угодою з Сумським державним університетом університет надає можливість студентам всіх спеціальностей пройти навчання на військовій кафедрі цього університету й отримати звання офіцера запасу.

Пріоритетним напрямком діяльності Сумського національного аграрного університету є вивчення та запровадження провідного досвіду найкращих університетів США та Європи, стажування в них викладачів, проходження практики студентами. Змістовні та результативні стосунки склалися з навчальними закладами Німеччини, Англії, Ірландії, Данії, Франції, Польщі, Нідерландів, США, Канади. Налагоджені прямі зв'язки з університетом землеробства (ВOKU) Австрії, спільно з Університетом Прикладних Наук Вайєнштефан-Тріздорф (Німеччина) відкрито навчальний магістерський курс «Аграрний менеджмент», навчання на якому здійснюється за міжнародними планами та програмами, що дає можливість паралельно отримати диплом магістра Німеччини «Master of Business Administration» (навчання українською та німецькою мовами). Співпраця з університетами таких штатів США, як Міннесота, Огайо, Вісконсин, Каліфорнія дозволяє студентам проходити піврічну чи річну практику в фермерських та інших господарствах аграрного профілю. Міжнародна співпраця за спільними проектами дозволяє студентам та викладачам підвищити мовний та професійний рівні в умовах високотехнологічного аграрного виробництва та розповсюджувати набутий досвід в Україні

Розвиваються різноманітні форми інтеграції з вищими навчальними закладами I-II рівня акредитації та ліцеями області. Кращі їх випускники отримують право продовжити навчання за скороченим терміном у Сумському національному аграрному університеті.

Для покращення підготовки випускників шкіл до вступу в Сумському

Голова експертної комісії

Т.І. Олійник

національному аграрному університеті працюють шестимісячні і річні підготовчі курси, до роботи в яких залучені провідні викладачі кафедр інженерно-технологічного факультету.

Значна увага науково-педагогічного колективу приділяється формуванню контингенту студентів. З цією метою на факультеті розроблено Стратегію профорієнтаційної роботи, відповідно до якої проводяться відповідні заходи, організатором яких є деканат та завідувачі кафедрами. Результатом профорієнтаційної роботи є стабільний конкурс абітурієнтів, що складає понад 6 заяв на місця бюджетного фінансування.

Матеріально-технічна база університету складається з 8 навчально-лабораторних приміщень загальною площею 79790 кв.м. з сучасною актовю залом на 700 місць. Лекційні аудиторії оснащено сучасними технічними засобами: мультимедійними комплексами, слайдопроекторами, ПК, спеціальними екранами та ін. Мультимедійні комплекси надають можливість викладачам використовувати ресурси Інтернет, електронної бібліотеки університету, власні ресурси під час проведення лекційних та практичних занять.

Побут студентів в університеті забезпечують 4 гуртожитки на 2147 місць, у коледжах – 9 гуртожитків. Факультет повністю забезпечений аудиторним фондом. За останні 5 років заяви всіх студентів про поселення в гуртожиток задовольнялись. Для сімейних студентів в гуртожитку № 3 виділено окрему секцію. Поселення студентів, за погодженням з деканатом, проводить студентське самоврядування. Студенти інженерно-технологічного факультету проживають компактно у гуртожитку № 1, за адресою: вул. Герасима Кондратьєва 160/1. Гуртожиток побудовано в 1979 р., він має 5 поверхів секційного розташування на 17-19 місць. На кожній секції є кухня з електричними плитами на три конфорки, з 2 столами та 2 раковинами; балкон і санвузол на 2 кабінки, з умивальником на 2 раковини. На дві секції, тобто на 36 студентів, обладнано побутову кімнату на 17 м². В гуртожитку облаштовано окремі секції для хлопців та дівчат. Забезпеченість гуртожитком студентів інженерно-технологічного факультету складає 100 % від потреби.

Заняття з фізичного виховання проводяться в спортивному залі загальною площею більше 600 м², обладнаному сучасним устаткуванням, на двох стадіонах і спортивних майданчиках для баскетболу, волейболу та футболу. В зимовий період на території спортивного комплексу обладнується лижня та інші споруди для зимових видів спорту.

Зміцненню здоров'я студентів слугують стадіон «Колос», майданчики для літніх видів спорту з синтетичним покриттям, оздоровчо-відновлювальний центр, зала для настільного тенісу, траса для змагань з біатлону, тренажерний зал. Є крита спортивна зала. При спортзалі працює оздоровчий центр. В третьому гуртожитку обладнано медичний пункт, де студентам та викладачам надається, в разі потреби, перша медична допомога.

Наукова бібліотека СНАУ, як структурний підрозділ університету, відповідає за бібліотечно-інформаційне забезпечення освітнього та виховного процесів.

Сьогодні наукова бібліотека має 4 абонементи, 4 читальних зали.

Голова експертної комісії

Т.І. Олійник

Загальний фонд бібліотеки складає 294885 примірників. За єдиним читацьким квитком налічується 8225 користувачів.

Основне приміщення бібліотеки розташоване на двох поверхах факультету економіки та менеджменту і займає площу 721,6 м². Крім того, в навчальних корпусах є профільні філії бібліотеки: у корпусі інженерно-технологічного інституту це 2 кімнати (книгосховище та абонемент і читальна зала (88,3 м²)); на факультеті ветеринарної медицини абонемент (49,1 м²). У головному корпусі університету бібліотека займає 3 кімнати: 2 читальні зали електронних видань (всього 149 м²) та книгосховище обмінного фонду (53,3 м²). Загальна площа бібліотеки – 1145,9 м².

Автоматизацію бібліотечних процесів та обслуговування користувачів забезпечують 46 комп'ютерів (28 із яких – це АРМ читачів, що забезпечують доступ до електронного каталогу бібліотеки СНАУ, електронної бібліотеки, електронного репозиторію та інтернет-ресурсів), які об'єднані в єдину інформаційну мережу, 2 сервери, 2 ксерокси, 3 багатофункціональних пристроїв, 8 принтерів та 3 сканери для зчитування штрих-кодів.

Бібліотека працює й над наповненням власного сайту (library.sau.sumy.ua), завдяки якому надає інформаційні послуги у віддаленому режимі: доступ до електронного каталогу, електронної бібліотеки; віртуальна довідка та електронна доставка документів, а також інформує про діяльність бібліотеки загалом. Бібліотека також проводить інформаційну діяльність в соціальних мережах: «Фейсбук», та «Гугл+».

З 2009 р. бібліотекою СНАУ проводиться робота щодо наповнення електронної бібліотеки (на сьогодні це більше ніж 15,3 тис. повнотекстових видань – навчальні, наукові та навчально-методичні матеріали, створені викладачами університету та взяті з відкритого доступу). Суттєву допомогу при забезпеченні повнотекстовими виданнями надає й електронний репозиторій, що налічує на сьогодні понад 3780 повнотекстових документів.

В університеті діє редакційно-видавничий центр, що забезпечує редагування та друк навчально-методичної, наукової літератури й іншої друкованої продукції обсягом до 2000 д.а. щороку.

В університеті сформовані й функціонують наукові школи з проблем формування механізмів ефективної діяльності підприємств, стратегії розвитку та їх моделювання, еволюції і функціонування механізму управління та розвитку економічних систем, трансформації споживчої кооперації в ринкову економіку, розвитку кооперативного сектору економіки, удосконалення бухгалтерського обліку, методології та практики сучасного менеджменту, маркетингової діяльності підприємств на ринку товарів і послуг, дослідження споживчих властивостей, асортименту, якості та оцінювання конкурентоспроможності товарів, прогресивних харчових технологій, теоретичних основ інформатики та кібернетики, евклідової комбінаторної оптимізації, управління персоналом та економіки праці, проектування навчально-виховних систем у вищій школі.

Науково-дослідна робота зосереджена у 19 наукових лабораторіях, працює аспірантура з 9 спеціальностей. На юридичному факультеті, на базі кафедри приватного та соціального права функціонує лабораторія практичного права, у

складі якої працює юридична клініка.

Університетом видається науковий журнал «Вісник СНАУ» (серії «Економіка і менеджмент», «Фінанси і кредит», «Агрономія і біологія» «Тваринництво», «Будівництво», «Механізація та автоматизація виробничих процесів», «Ветеринарна медицина»), матеріали та збірники доповідей науково-практичних та науково-методичних конференцій.

Міжнародна діяльність здійснюється шляхом контактів з міжнародними фондами, залученням іноземних фахівців до викладання окремих спеціальних курсів для студентів й участі у короткотермінових семінарах (циклових заходах) для бізнесових організацій і системи споживчої кооперації, співробітництва з вищими закладами освіти за кордоном, обміну науково-педагогічними працівниками.

Навчальний та науково-дослідний процеси в університеті забезпечують 50 кафедр, на яких працюють 58 докторів наук і 47 професорів, 277 кандидати наук і 199 доцентів. У колективі працюють: 1 академік Академії наук, 4 члени-кореспонденти інженерної АНУ, член-кореспондент УААН, 4 заслужені працівники народної освіти, 5 відмінників освіти України, заслужений працівник науки і техніки, заслужений юрист України, заслужений економіст України, лауреат державної премії, інші висококваліфіковані викладачі.

Враховуючи потужний навчально-науковий потенціал університету, його сучасну навчально-лабораторну базу та потребу Сумської області, здатних забезпечити професійне виконання управлінських функцій підприємств різних галузей економіки, гарантом постійного попиту на фахівців з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності є також аграрний сектор України, що має потужний експортний потенціал. За попередніми замовленнями від підприємств галузі Центральної та Північно-Східної України передбачається 100 % працевлаштування випускників.

Для надання допомоги студентам щодо орієнтації на ринку праці та можливості працевлаштування випускників ректоратом разом з Радою студентів і аспірантів університету проводяться «Дні кар'єри» із запрошенням представників підприємств і організацій різних форм власності та підпорядкування, які спроможні використовувати інтелектуальний потенціал бакалаврів з економіки підприємства.

Високу якість фахівців забезпечує ефективна система практичної підготовки студентів. Щорічно університет укладає близько тисячі договорів з підприємствами й організаціями різних форм власності на проходження практики студентів. Для практичної підготовки студентів до послуг останніх інтерактивні аудиторії, спеціально обладнані для організації та участі у судових засіданнях, вебінарах, проведення «Що? Де? Коли?», «Брейн-ринга» тощо.

Навчальний процес Сумського національного аграрного університету – це структурована система організаційних і дидактичних заходів, спрямованих на реалізацію змісту освіти певного освітнього ступеня відповідно до вимог державних стандартів.

Навчальний процес базується на принципах науковості, гуманізму, демократичності, безперервності та ступеневості освіти. При цьому він

Голова експертної комісії

Т.І. Олійник

орієнтується на формування освіченої, гармонійно розвинутої особистості, здатної до постійного оновлення знань, професійної мобільності та прискореної адаптації в сучасних економічних умовах.

Діяльність університету спрямована на задоволення освітніх потреб людини, суспільства, держави відповідно до Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Положення про вищий навчальний заклад освіти», «Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах».

Концепція освітньої діяльності Сумського національного аграрного університету визначається його статусом національного вищого навчального закладу аграрного профілю, головною метою якого є подальше інтегрування у світову освітню систему та утвердження в статусі міжнародного.

Основними завданнями освітньої діяльності університету є:

- створення умов для розвитку інтелекту, здібностей та нахилів особистості, відтворення інтелектуального потенціалу суспільства;
- формування професійних знань, умінь та навичок студентів на належному рівні;
- виховання в кращих традиціях національної та світової культури соціально зрілої, фізично здорової людини, підготовленої до життя й діяльності за умов ринкової економіки;
- залучення студентів до наукових досліджень у сфері сільського господарства;
- підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації науково-педагогічних кадрів, фахівців у сфері сільського господарства;
- підготовка та видання підручників, навчальних посібників та іншої науково-методичної літератури;
- розповсюдження науково-технічних знань та передового досвіду у сфері сільського господарства, підвищення їх загальноосвітнього та професійного рівня.

Навчальний процес в університеті базується на системному підході та міжпредметному принципі навчання з метою виховання у студентів широти поглядів, нестандартності мислення, здатності вирішувати загальновиробничі та соціально-економічні проблеми в їх взаємозв'язку.

Виховний процес є невід'ємною складовою освітньої діяльності і передбачає виховання майбутніх фахівців у кращих традиціях національної та світової культури з урахуванням загальнолюдських пріоритетів, програми відродження й розбудови національної економіки, культури, науки, духовної єдності нації та народів України.

Одним з вирішальних напрямів реалізації стратегічних завдань вищого навчального закладу є створення принципово нового механізму взаємодії всіх учасників навчально-виховного процесу, який ґрунтується на дотриманні принципу єдності їх інтересів, педагогічних можливостей та потреб особистості.

Основними завданнями науково-методичної роботи університету в контексті реалізації ступеневої системи аграрної освіти є: розробка моделі фахівця XXI століття та формування вимог щодо рівня його професійних знань,

здатності до самонавчання, адаптації до діяльності в ринкових умовах та саморозвитку; створення науково-методичних комплексів спеціальностей та навчальних комплексів дисциплін на основі передових педагогічних технологій і відповідної навчально-лабораторної бази; забезпечення умов дотримання вимог державної ліцензії, освітніх стандартів; визначення змісту і форм навчальної діяльності на різних етапах підготовки фахівців та їх атестації; вивчення змісту та характеру роботи випускників з метою внесення змін і доповнень до змісту програм та організації навчального процесу; розробка принципів і форм рейтингової системи, критеріїв оцінки знань, тестів для визначення рівня професійних знань, умінь та навичок; освоєння нових систем інформаційного забезпечення навчального процесу.

Підготовка фахівців у Сумському національному аграрному університеті за ОС «Магістр» здійснюється відповідно до переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційними рівнями спеціаліста і магістра, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27.08.2010 р. №787.

Особливостями освітньо-професійної програми Економіка підприємства є те, що вона реалізується у науково-педагогічному колективі висококваліфікованих фахівців та передбачає загальноприйнятий підхід до здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка відповідно до вимог сучасної вищої освіти.

Загальний обсяг підготовки включає 90 кредитів ЄКТС. Програма передбачає 32 кредити ЄКТС (35,0%) для обов'язкових навчальних дисциплін, з яких 16 кредитів ЄКТС (17,5 %) – дисципліни циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки, 16 кредитів ЄКТС (17,5%) – дисципліни професійної підготовки. Ще 37 кредитів ЄКТС (41%) передбачено на блок дисциплін вільного вибору здобувачами вищої освіти, у тому числі 9 кредитів ЄКТС, або 10 % дисципліни циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки, а решта 28 кредити ЄКТС (31 %) дисципліни циклу професійної підготовки. На практичну підготовку відведено 15 кредитів (17,0 %), підготовка дипломної роботи та атестація 6 кредитів (7 %).

Загальна кількість докторів наук та професорів, кандидатів наук та доцентів, які забезпечують викладання дисциплін циклу професійної та практичної підготовки (фахової), працюють на постійній основі, складає 4 та 10 осіб, відповідно. Враховуючи ліцензований обсяг підготовки магістрів спеціальності 051 «Економіка» ОП "Економіка підприємства", наявна кількість докторів наук та професорів, кандидатів наук, доцентів забезпечує ліцензовані обсяги та відповідає нормативам Ліцензійних умов.

У процесі експертизи експерти ознайомились з документами які забезпечують правові основи діяльності СНАУ, що представлені в акредитаційній справі, вони є достовірними, а їх комплектність та зміст підтверджують, що здійснення освітньої діяльності відбувається згідно ліцензійних умов і акредитаційних вимог.

Голова експертної комісії

Т.І. Олійник

2. Формування контингенту здобувачів другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Формування контингенту здобувачів другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки проводиться відповідно до ліцензованого обсягу підготовки. Показники формування контингенту здобувачів наведено у табл. 1.

Таблиця 1

Показники формування контингенту студентів за спеціальністю 051 «Економіка» ОПП «Економіка підприємства» ОС «Магістр»

№	Показник	2018- 2019 р.р.	
		магістр	Бакалавр
1	Ліцензований обсяг підготовки (денна форма)	25	
1	Ліцензований обсяг підготовки (заочна форма)	50	
2.	Прийнято на навчання, всього (осіб):	74	86
	– денна форма	21	43
	в т.ч. за держзамовленням:	7	27
	– заочна форма	53	40
	в т.ч. за держзамовленням	2	1

Однією із важливих складових підвищення якості підготовки майбутніх фахівців є профорієнтаційна робота. З цією метою в університеті існує відповідна система профорієнтаційної роботи з коледжами та технікумами міста Суми і районів Сумської області. Викладачі, завідувачі кафедрами систематично зустрічаються з випускниками коледжів та технікумів, педагогами, керівниками навчальних закладів, батьками учнів на батьківських зборах, демонструють презентаційні ролики університету та факультету, роздають рекламні буклети, відповідають на численні запитання, роз'яснюють умови вступу та перспективи працевлаштування майбутніх фахівців у місті та регіоні, запрошують учнів та їх батьків до різних свят та заходів в Сумському національному аграрному університеті.

Крім того, сформована та активно працює агітаційна бригада з числа студентів факультету економіки і менеджменту СНАУ, яка регулярно відвідує різноманітні та на власному прикладі роз'яснює переваги навчання саме в нашому університеті. В кожному навчальному закладі, які закріплені за відповідною кафедрою факультету обладнані профорієнтаційні куточки, де постійно оновлюється інформація про факультет і університет в цілому.

Професорсько-викладацький склад, декан, завідувачі кафедрами протягом року висвітлюють у міських газетах та інших засобах масової інформації досягнення науково-дослідницької роботи кафедр факультету, підвищення кваліфікації викладачів, підготовку до захисту дисертацій, співробітництво з провідними вузами України, надають інформацію про університет, його спеціальності, можливості працевлаштування після закінчення факультету.

Співробітники факультету беруть активну участь у проведенні Днів відкритих дверей, які проходять в університеті двічі на рік. На зустрічі з випускниками – майбутніми абітурієнтами та їх батьками запрошуються

Голова експертної комісії

Т.І. Олійник

керівники підприємств різних форм власності, провідні фахівці сільськогосподарських підприємств.

Активна та цілеспрямована профорієнтаційна робота дає певні результати. Вона дозволяє формувати на факультеті контингент студентів з достатньо високим рівнем підготовки. Особлива увага приділяється старшокурсникам – майбутнім випускникам. Головний напрям роботи з цією категорією – вдосконалення їх професійної підготовки та майбутнє працевлаштування. Значна кількість студентів факультету має конкретні замовлення від майбутніх роботодавців.

Експертна комісія зазначає, що наведені дані у справі свідчать про достовірні показники прийому до Сумського національного аграрного університету за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, що забезпечує відповідний рівень відбору на навчання та формування контингенту здобувачів другого (магістерського) рівня підготовки.

3. Зміст підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Підготовка магістрів здійснюється відповідно до освітньо-професійної програми, розробленої проектною групою Університету та затвердженої Вченою радою Сумського НАУ (протокол № 17 від 26.06.2017 р.) наказ №266-к від 30.06.2017 р.

Навчальний план підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки передбачає підготовку здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти з терміном навчання 1 р. 4 міс., побудовано за семестровою системою та включає дисципліни циклу загальної та професійної підготовки.

Вибіркова частина навчального плану конкретизує та доповнює обов'язкову частину і включає цикл дисциплін професійної підготовки вільного вибору здобувача. Загальний обсяг навчального навантаження згідно з навчальним планом складає 90 кредитів (2700 год.), у тому числі обов'язкова частина - 32 кредити (960 год.), вибіркова 37 кредитів (1110 год.), практична підготовка становить 15 кредитів (450 год.).

Навчальним планом передбачено проведення виробничої та переддипломної практик. По закінченню навчання здобувачі захищають магістерську роботу або здають державний іспит, за результатами яких присвоюється ступінь магістра.

З метою поліпшення якості освіти на кафедрі проводяться науково-методичні семінари, на засіданнях яких розглядають актуальні питання

Голова експертної комісії

Т.І. Олійник

удосконалення навчального процесу. Усі дисципліни навчального плану взаємозв'язані одна з одною за змістом та послідовністю вивчення.

Експертна комісія констатує, що навчання за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки відбувається відповідно до чинної нормативної бази вищої освіти.

**4. Якісна характеристика підготовки здобувачів другого
(магістерського) рівня вищої освіти
за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства
спеціальності 051 Економіка
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки**

В ході підготовки до акредитації здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки якість підготовки фахівців оцінювалась за підсумками виконання здобувачами комплексних контрольних робіт із дисциплін навчального плану. Експертам було надано для використання у процесі оцінки рівня фахової підготовки випускників розроблені пакети ККР. Зміст та оформлення ККР відповідає вимогам МОН України.

Успішність здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка при написанні комплексних контрольних робіт характеризується показниками 100,0 % абсолютної успішності з дисциплін циклу загальної та професійної підготовки. Показники згруповані в таблиці 2, дозволяють більш наглядно проаналізувати результати та їх співвідношення в розрізі дисциплін в процесі самоакредитації та акредитаційної експертизи.

Таким чином, абсолютна і якісна успішність здобувачів відповідає акредитаційним вимогам. За цими показниками комісія визнає відповідність вимогам якісної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки.

Результати експертної перевірки мають задовільну кореляцію з результатами контролю залишкових знань, здійсненого в результаті самоаналізу рівня підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка та показують відповідний державним вимогам рівень знань здобувачів.

Експертна комісія вибірково ознайомила з тематикою курсових робіт (проектів), які виконувалися протягом всього періоду навчання, несуть науково-практичний характер, враховують існуючі проблеми і тенденції аграрного виробництва. Більшість робіт мають практичну спрямованість, у них

Голова експертної комісії

Т.І. Олійник

визначаються шляхи, форми і методи вирішення конкретних проблем і, насамперед, регіональних.

Таблиця 2

Результати виконання комплексних контрольних робіт здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка

Дисципліна	За результатами самоаналізу		При перевірці комісії			
	Абсолютна успішність, %	Якість, %	Абсолютна успішність, %	Розбіжність, %	Якість, %	Розбіжність, %
Цикл загальної підготовки						
Інноваційний розвиток підприємства	100	60,0	100	-	60,0	-
Цикл професійної підготовки						
Управління проектами	100	73,0	100	-	70,0	-3,0
Управління потенціалом (вибіркова)	100	86,6	100	-	80,0	-6,6
Конкурентоспроможність підприємства	100	60,0	100	-	60,0	-

Експертна комісія вибірково проаналізувала звіти про практику здобувачів та зазначила, що їх зміст відображає основні положення програм практики. Звіти оформлені якісно, насичені ілюстративним матеріалом, в них проводиться аналіз діяльності підприємств, наведені результати господарської діяльності аграрних підприємств, робляться висновки і вносяться пропозиції здобувачів щодо покращення діяльності баз практики.

Державна атестація здобувачів передбачає виконання і захист дипломної роботи у останньому семестрі згідно графіка навчального процесу. На випускових кафедрах провідними фахівцями розроблена нормативна документація та методичні рекомендації щодо написання дипломної роботи.

Експертна комісія зазначає, що показники успішності та якості виконання комплексних контрольних робіт по циклах дисциплін знаходяться на рівні, який відповідає акредитаційним вимогам. Розбіжності в показниках успішності та якості виконання ККР при проведенні самоаналізу та під час проведення зрізів знань експертною комісією знаходяться в межах допустимих показників. Проведений експертами аналіз з виконання курсових робіт (проектів), звітів практик свідчить про достатній рівень підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки і їх відповідність акредитаційним вимогам і ліцензійним умовам.

Голова експертної комісії

Т.І. Олійник

5. Організаційне та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Організація освітнього процесу

Сумський національний аграрний університет в процесі організації навчально-методичної роботи керується чинними нормативними документами про організацію навчального-виховного процесу у вищих навчальних закладах.

Підготовка здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка здійснюється за робочими навчальними планами, які розробляються на підставі навчального плану і кожного навчального року переглядаються та затверджуються ректором університету. Щорічно розроблюється та погоджується графік навчального процесу. Щосеместрово складається розклад занять академічних груп. Виконання графіку навчального процесу та розкладу занять контролює заступник декана з навчальної роботи факультету економіки і менеджменту.

Контроль за навчально-виховною роботою в Університеті здійснює Перший проректор. На кожному факультеті організацію навчально-виховного процесу здійснює заступник декана.

Навчально-методичне забезпечення навчального процесу

Відповідно до освітньо-професійної програми розроблено і затверджено навчальний план підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки. Навчальний план є основою розробки навчально-методичного забезпечення навчального процесу, яке включає: навчальний план, навчальні програми з усіх обов'язкових і вибіркових дисциплін, програми навчальних, виробничих та переддипломних практик, навчальні посібники, підручники, наукова література, методичні матеріали до семінарських і практичних занять, контрольні завдання, контрольні роботи з навчальних дисциплін, текстові та електронні варіанти тестів, тренувальних вправ, методичні матеріали з управління самостійною роботою здобувачів, виконання курсових і дипломних робіт, пакети екзаменаційних білетів.

За всіма дисциплінами робочого навчального плану маються навчально-методичні комплекси, які розроблені відповідно до Положення про навчально-методичний комплекс навчальної дисципліни у Сумському національному аграрному університеті. Навчально-методичні комплекси включають: анотацію дисципліни, робочу програму, календарний план проведення занять, структурно-логічну схему, критерії оцінки знань і умінь здобувачів, програму навчальної практики, план проведення занять та програмні питання, що розглядаються при вивченні кожної теми, завдання до лабораторних робіт, пакет завдань до самостійної роботи здобувачів, пакет тестових завдань для оцінки знань здобувачів, пакет ККР.

Голова експертної комісії

Т.І. Олійник

По всіх дисциплінах навчального плану розроблено методичні вказівки до проведення занять і самостійної роботи здобувачів. Вони включають програму дисципліни, розподіл навчального часу, завдання до практичних занять, перелік питань, що розглядаються на кожному занятті, а також посилання на літературні джерела, з зазначенням конкретних сторінок, де висвітлюються питання по темі. Методичні вказівки містять конкретні ситуації та контрольні тестові питання і завдання для самостійного вирішення їх здобувачами та самоперевірки знань здобувачів. Навчально-методичні комплекси розглянуті на засіданнях кафедр та навчально-методичній комісії факультету економіки і менеджменту.

Для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка навчальним планом передбачено проведення комплексної виробничої практики з фаху та переддипломної практики. Програми практик складено у відповідності до вимог ОПП, містять критерії оцінювання виконання завдань практики за видами діяльності здобувачів, що відповідають ECTS.

Для покращення якості виконання здобувачами завдань практики викладачами кафедри створене відповідне навчально-методичне забезпечення. Методичні рекомендації, що пропонуються здобувачам, містять вказівки та рекомендації до складання індивідуального плану роботи здобувачів, характеристики об'єкта дослідження, питання, що необхідно розглянути під час проходження практики, перелік статистичної інформації для аналізу та оцінки його стану тощо.

Під час проведення аудиторних занять застосовуються мультимедійні засоби та використовуються спеціальні програмні продукти.

Атестація здобувачів вищої освіти за спеціальністю проводиться у формі захисту магістерської роботи або здачі комплексного державного іспиту. Для підготовки та проходження державної атестації випусковою кафедрою розроблені методичні вказівки до проходження переддипломної практики за темою розрахунково-аналітичного розділу ДЕК.

Управління і контроль за навчально-виховним процесом здійснюється деканатом факультету економіки і менеджменту, випусковою кафедрою економіки, а також кафедрами, що обслуговують освітній процес.

Підготовка фахівців в університеті забезпечується у рамках чинних нормативно-правових актів України, галузевих нормативів, підручників, навчальних посібників, методичних розробок, дидактичних матеріалів і технічних засобів навчання.

Науково-педагогічні працівники володіють прогресивними методами навчання і контролю знань здобувачів, застосовують мультимедійне обладнання, засоби та елементи дистанційної освіти.

Наукова робота кафедри та студентська наукова робота

Науково-дослідна робота кафедри економіки ведеться згідно з планом за такими пріоритетними напрямками наукових-досліджень та пріоритетних завдань аграрної науки (НААН):

1. Перспективні технології агропромислового комплексу та переробної промисловості.

Голова експертної комісії

Т.І. Олійник

2. Формування конкурентоспроможного аграрного сектора економіки.
3. Розвиток земельних відносин та використання сільськогосподарських земель.
4. Наукове обґрунтування та нормативно-методичне забезпечення економічних, фінансових, соціально-екологічних та організаційних засад розвитку аграрного сектору економіки на інноваційних засадах в умовах глобалізації світових ринків.

5. Регіональні аспекти сталого розвитку сільських територій.

З метою подальшого розширення та підвищення ефективності науково-дослідної роботи в Сумському НАУ проводиться: розширення держбюджетної і госпрозрахункової науково-дослідної тематики; формування міжкафедральної науково-дослідної діяльності; виконання спільних досліджень з іншими навчальними, науковими закладами та аграрними підприємствами України; робота студентських наукових гуртків.

За звітний період науково – дослідна робота кафедри економіки виконувалась на замовлення економічних суб'єктів (в рамках виконання ГДТ):

1. Розробка планувальної документації «Проект Стратегії розвитку території Зноб-Новгородської селищної ради на період до 2025р.». Керівник: д.е.н., проф. Медвідь В.Ю.(договір №7-5-6, період 02.04.18р. - 31.07.18 р.).

2. «Оптимізація чисельності персоналу (операторів тваринницьких комплексів та механізованих ферм) та визначення нормативів часу їх роботи на МТФ ТОВ АФ «Северинівська», с.Мар'ївка, Сумського району Сумської області, (договір №29-08-1 від 29.08.2017р.). Виконавці: к.е.н., проф. Строченко Н.І., к.е.н., доц. Ковальова О.М., к.е.н, доц. Пізняк Т.І., ст.викл. Забара А.М., ст. викл. Кутах К.М.

3. «Оптимізація чисельності персоналу на МТФ ТОВ «М'ясо-молочний комплекс», Краснопільського району Сумської області (договір №1 від 18.07.2017р.). Виконавці: к.е.н., проф. Строченко Н.І., к.е.н., доц. Ковальова О.М., к.е.н, доц. Пізняк Т.І., ст.викл. Забара А.М., ст. викл. Кутах К.М.

4. «Оптимізація чисельності персоналу на МТФ ТОВ АФ «Северинівська», с.Мар'ївка, Сумського району Сумської області, (договір №150 від 03.05.2017р.). Виконавці: к.е.н., проф. Строченко Н.І., к.е.н., доц. Ковальова О.М., к.е.н, доц. Пізняк Т.І., ст.викл. Забара А.М., ст. викл. Кутах К.М.

5. «Сприяння сталому розвитку сільського господарства в Україні – 360° оцінка та розроблення спільної стратегії» (госп. договір на – Швейцарське бюро співробітництва в Україні та Nestle UA, 2017р.). Виконавець к.е.н., доц. Коблянська І.І.

6. «Фінансове забезпечення виробництва органічної продукції сільськогосподарським підприємством» ТДВ «Маяк», с. Боромля, Тростянецького району Сумської області, (договір №8-9 від 08.09.2015 р., № державної реєстрації 0115 U007149). Виконавець к.е.н., доц. Башлай С.В.

в рамках виконання ДБТ:

1. «Формування механізму реалізації інтегрованого територіального управління в умовах переходу до сталого розвитку» (0117U006534, 2017-2020 рр.). Керівник НДР: д.е.н., проф. Медвідь В.Ю.

Голова експертної комісії

Т.І. Олійник

Викладачі кафедри економіки є авторами рекомендацій, які прийняті до впровадження Міністерством аграрної політики та продовольства України та Департаментом агропромислового розвитку Сумської області:

1. Розвиток сталого сільського господарства в Україні – 360° оцінка фермерського господарства та розробка спільної стратегії розвитку: аналітичний звіт / Я. Гренц, Л. Калачевська, В. Ільченко, Н. Волченко, І.Коблянська. – Суми: СНАУ, 2018. – 24 с. – Режим доступу: <http://rise.pp.ua/uk/2018/02/13>

2. Медвідь В.Ю. Формування та реалізація механізму інтегрованого територіального управління в тріаді соціо-еколого-економічних чинників: науково-методичні рекомендації / В.Ю. Медвідь, І.І. Коблянська, Ю.І. Данько. – Суми: СНАУ, 2018. – 98 с.

Викладачами кафедри економіки за період 2014-2018 рр. захищено 3 дисертації на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук та 3 дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук:

Докторські дисертації:

1. Медвідь В. Ю. «Методологічні основи економічного регулювання регіонального розвитку» за спеціальністю 08.00.05 «Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка», 2016р. Диплом ДД № 005409.

2. Терещенко С.І. "Формування та використання ресурсного потенціалу сільськогосподарських підприємств " за спеціальністю 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами» (за видами економічної діяльності), 2016р. Диплом ДД № 005830.

3. Лозинська І.В. «Розвиток виробництва продукції скотарства в сільськогосподарських підприємствах» за спеціальністю 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)», 2016 р. Диплом ДД № 006269.

Кандидатські дисертації:

1. Бричко А.М. «Економічні засади адаптації сільськогосподарських підприємств до умов глобалізації» за спеціальністю 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)», 2015р. Диплом ДК 032078.

2. Лукаш С.М. «Розвиток лізингових операцій в сільськогосподарських підприємствах» за спеціальністю 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)», 2014р. Диплом ДК №024223.

3. Сухоставець А.І. «Стратегія розвитку підприємництва у соціальній сфері села» за спеціальністю 08.00.03 «Економіка та управління національним господарством», 2014р. Диплом ДК № 024944

В Державній службі інтелектуальної власності України зареєстровано авторське право на науково-технічний твір "Економіко-математична модель міжгалузевого балансу використання ресурсів в галузі м'ясо-молочного скотарства в сільськогосподарських підприємствах" (Свідоцтво №60655 видане 16.07.2015р. Автор – доцент Лозинська І.В.)

Загалом результати наукових досліджень професорсько-викладацького складу Сумського НАУ представлені публікаціями монографій та наукових

статей. За останні п'ять років видано 2626 наукових статей, 178 монографії, 190 підручників.

Зокрема викладачами кафедри економіки за період з 2014р. по перше півріччя 2018 р. включно опубліковано біля 550 наукових робіт, в т.ч. 50 розділів у монографіях, 215 наукових статей, в тому числі 17 статей в науково-метричних базах Scopus та Web of Science, 37 публікацій у закордонних виданнях, майже 300 тез; 10 навчальних посібників та підручників.

З метою координації науково-дослідної роботи студентів на кафедрі економіки працюють 4 студентські науково-дослідні гуртки: гурток «Інноваційні засади розвитку аграрних підприємств», керівником якого є к.е.н., доцент Ковальова О.М., гурток «Молодий економіст», керівниками якого є к.е.н., доцент Пилипенко Н.М. та к.е.н., доц. Пізняк Т.І., гурток "Основ економічної теорії та політекономії" керівником якого є Сапич В.І. Кращі доповіді студентів рекомендуються до участі у щорічних підсумкових наукових конференціях СНАУ та інших вищих навчальних закладах України.

За результатами наукових досліджень студентами спеціальності 051 «Економіка» під керівництвом викладачів кафедри студентами публікувалося в середньому 150 тез на рік.

Під керівництвом викладачів кафедри економіки за 2013-2017рр було підготовлено 37 студентських наукових робіт. Перемогу у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт одержали 5 студентів:

1. Профатило О.Ю. (Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт з напрямку «Економіка та управління підприємствами», Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана, диплом 1 ступеня, 2016р.). Науковий керівник: к.е.н., доцент Пилипенко Н.М.

2. Міщенко О.В., Вялков А.М. (Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт з напрямку «Менеджмент», Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана, диплом 3 ступеня, 2015 р.). Науковий керівник: к.е.н., доцент Коблянська І.І.

3. Кратенко Н.В. (Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт з напрямку «Економіка підприємства», Полтавська державна аграрна академія, диплом 3 ступеня, 2014р.). Науковий керівник: к.е.н., доцент Пилипенко Н.М.

4. Шаповал Г.І. (Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт з напрямку «Економіка та управління підприємствами», Одеський національний економічний університет, диплом 2 ступеня, 2014р.). Науковий керівник: к.е.н., доцент Пилипенко Н.М.

Експертна комісія зазначає, що в Сумському національному аграрному університеті функціонує різнорівнева система організації і контролю навчально-виховного процесу, навчально-методична робота щодо забезпечення підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки ведеться на високому рівні і відповідає акредитаційним вимогам і ліцензійним умовам.

Голова експертної комісії

Т.І. Олійник

6. Кадрове забезпечення освітнього процесу підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Висока професійна кваліфікація науково-педагогічних і наукових працівників усіх навчально-наукових структурних підрозділів Сумського НАУ, в тому числі випускової кафедри, їх педагогічний досвід, методичний і науковий рівень, постійний пошук і використання новітніх технологій в освіті і науці, залучення до творчого процесу здобувачів є визначальним чинником забезпечення високої якості освіти випускників, їх затребуваності і конкурентоспроможності на ринку праці.

Групу забезпечення освітньо-професійної програми Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки Сумського національного аграрного університету складають кандидат економічних наук, професор Строченко Н.І. та доктор економічних наук, професор Медвідь В.Ю., кандидат економічних наук, доцент кафедри Пилипенко В.В.

Підготовка здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки у Сумському національному аграрному університеті здійснюється науково-педагогічним персоналом кафедр факультету економіки і менеджменту, а також кафедрами інших факультетів. Лекційні курси читаються професорами, докторами наук та досвідченими доцентами, кандидатами наук.

Базова освіта науково-педагогічних працівників, які забезпечують навчальний процес підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка відповідає профілю дисциплін, які ними викладаються. Протягом останніх п'яти років усі викладачі пройшли підвищення кваліфікації.

Підготовку здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка науки здійснює висококваліфікований професорсько-викладацький склад кафедр, який нараховує 14 осіб, з них: докторів наук, професорів – 4 (28,6 %); кандидатів наук – 10 (71,4 %), з них доцентів – 10 (100,0 %). Таким чином частка викладачів з науковим ступенем складає 100,0 %.

Випусковою кафедрою при підготовці здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка є кафедра економіки, завідувачем якої є доктор економічних наук, доцент Терещенко С.І. Її склад формують 24 науково-педагогічні працівники факультету економіки і менеджменту, які працюють в університеті на постійній основі. Серед науково-педагогічних працівників кафедри 3 доктори економічних наук, 2 професори; 17 кандидатів економічних наук, доцентів; 2 кандидати наук в.о. доцента, 5 старших викладачів.

Голова експертної комісії

Т.І. Олійник

Загальна чисельність професорсько-викладацького складу з науковими ступенями становить 100%.

Всі викладачі, що забезпечують навчальний процес підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка систематично підвищують кваліфікацію у вищих навчальних закладах та наукових установах України.

Таким чином, науково-педагогічні працівники, які забезпечують підготовку фахівців другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки є висококваліфікованими досвідченими спеціалістами, які мають відповідну освіту та постійно підвищують свій професійний рівень. Науково-педагогічні працівники за своїм рівнем кваліфікації та досвідом здатні вирішувати завдання з підготовки кваліфікованих фахівців. Кадрове забезпечення спеціальності відповідає чинним ліцензійним умовам та акредитаційним вимогам.

7. Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Важливим для якісної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка є наявність відповідної матеріальної бази, бо основа підготовки – це відпрацювання навичок під час лекційних та практичних занять.

Сумський національний аграрний університет проводить навчання за 25 спеціальностями II рівня акредитації та 12 спеціальностями IV рівня акредитації і має багату матеріально-технічну базу.

Матеріально-технічна база університету складається з 8 навчально-лабораторних приміщень загальною площею 79790 кв.м з сучасною актовуною залою на 700 місць. Побут студентів в університеті забезпечують 4 гуртожитки на 2147 місць, у коледжах – 9 гуртожитків. Факультет повністю забезпечений аудиторним фондом.

Станом на 01.01.17 р. навчальна площа на 1 студента в університеті – складала 34,6 м², розрахункова кількість комп'ютеризованих навчальних місць на 100 студентів – 13,9.

До об'єктів соціально-побутової сфери університету відносяться: гуртожиток № 1 на 450 л/місць; гуртожиток № 2 на 450 л/місць; гуртожиток № 3 на 450 л/місць; гуртожиток № 4 на 450 л/місць; готель на 29 л/місць; сучасна актовна зала на 450 місць; Центр первинної медико-санітарної допомоги; медичний пункт; їдальні, буфети; комбінат харчування; фізкультурно-оздоровчий комплекс.

Голова експертної комісії

Т.І. Олійник

За останні 5 років заяви всіх студентів про поселення в гуртожиток задовольнялись. Для сімейних студентів в гуртожитку №3 виділено окрему секцію. Поселення студентів, за погодженням з деканатом, проводить студентська профспілка. Студенти факультету економіки та менеджменту проживають у гуртожитку №4 по вул. Герасима Кондрать'єва 160/4. Гуртожиток № 4 побудований у 1983 році, він має 5 поверхів секційного розташування по 17-19 місць. На кожній секції є кухня з електричними плитами на три конфорки, з 2 столами і 2 раковинами, з балконом і санвузлом на 2 кабінки, з умивальником на 2 раковини та двома душовими кабінами. На дві секції, тобто на 36 студентів, обладнано побутову кімнату на 17 кв. м. В гуртожитку облаштовано окремі секції для хлопців та дівчат. Побутова кімната оснащена автоматичною пральною машиною та сушильно-гладильною кімнатою. Забезпеченість гуртожитком студентів складає 100% від потреби.

Усі будівлі та споруди знаходяться на балансі Сумського НАУ і відповідають техніко-санітарним вимогам експлуатації (санітарний паспорт від 10.01.2007 року). Орендованих площ в навчальному процесі університет не використовує.

Навчальний процес з використанням нових інформаційних технологій проводиться у новому навчальному році у 11 спеціалізованих комп'ютерних класах, 5 з яких розташовані в центрі нових інформаційних технологій, а 6 – на факультетах університету. Тепер на всіх факультетах університету функціонують комп'ютерні класи. У 7 комп'ютерних класах створено і введено в дію локальні мережі.

Матеріально-технічне забезпечення кафедр факультету економіки і менеджменту, де проводиться підготовка здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, достатнє.

Перелік спеціалізованих аудиторій, які використовуються в навчальному процесі для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки наведений у табл. 3.

Таблиця 3

Обладнання лабораторій і спеціалізованих кабінетів, що забезпечують навчальний процес зі спеціальності 051 «Економіка»

ОПП «Економіка підприємства»

№ п/п	Найменування лабораторій, спеціалізованих кабінетів, їх площа	Найменування дисциплін	Перелік обладнання, устаткування, кількість	Опис обладнання, устаткування
1.	Комп'ютерний клас ауд 111с, 94,0 м ² .	Мотиваційний механізм підприємства, Капітал підприємства, формування та використання	Мультимедійний проектор 1 шт, Комп'ютери – 10 шт Стенди – 5 шт. Мультимедійні презентації – 15 шт	Мультимедійний проектор, аудіо- та відео обладнання, доступ до електронних ресурсів електронної бібліотеки університету

Голова експертної комісії

Т.І. Олійник

				глобальної мережі Інтернет, ресурси медіатеки
2.	Комп'ютерний клас ауд.105 е, 52,0 м ²	Інноваційний розвиток підприємства	Мультимедійний проектор 1 шт, Ноутбук 1 шт, таблиці, слайди, стенди	Мультимедійний проектор, ноутбук, доступ до електронних ресурсів електронної бібліотеки університету і глобальної мережі Інтернет, ресурси медіатеки
3.	Кабінет для проведення практичних занять з дисциплін ауд.403е., 70,6м ²	Глобальна економіка	Мультимедійний проектор 1 шт, Ноутбук 1 шт, таблиці, слайди, стенди	Мультимедійний проектор, ноутбук, доступ до електронних ресурсів електронної бібліотеки університету і глобальної мережі Інтернет, ресурси медіатеки
4.	Спеціалізований навчально- тренінговий кабінет кафедри економіки ауд. 108е, 52 м ²	Семінар з виконання розрахунково- економічного розділу ДЕК	Мультимедійний проектор 1 шт, Ноутбуки – 8 шт Стенди – 5 шт. таблиці, слайди, інтерактивна дошка	Мультимедійний проектор, аудіо- та відео обладнання, ПК, доступ до електронних ресурсів електронної бібліотеки університету і глобальної мережі Інтернет, ресурси медіатеки
5.	Кабінет для проведення практичних занять з дисциплін ауд. 436е., 72,9 м ²	Методологія та організація наукових досліджень, Методи наукових досліджень	Мультимедійний Проектор 1 шт, Ноутбук 1 шт, таблиці, слайди, мультимедійні презентації, навчальний відеоматеріал, стенди	Наочні приладдя, тематичні каталоги мультимедійний проектор, ноутбук, доступ до електронних ресурсів електронної бібліотеки університету і глобальної мережі Інтернет, ресурси медіатеки
6.	Лабораторія охорони праці ауд.307м., 32,0 м ²	Основи охорони праці та цивільний захист, безпека життєдіяльності	таблиці, слайди, мультимедійні презентації, навчальний відеоматеріал, стенди	Нормативні документи, індивідуальні засоби захисту, плакати.
7.	Кабінет для проведення практичних занять з дисциплін ауд. 106г.,54,7 м ²	Економіка аграрного виробництва і сільських територій	Мультимедійний Проектор 1 шт, Ноутбук 1 шт, таблиці, слайди, мультимедійні презентації, навчальний відеоматеріал, стенди	Мультимедійний проектор, аудіо- та відео обладнання, ПК, доступ до електронних ресурсів електронної бібліотеки університету і глобальної мережі Інтернет, ресурси

Голова експертної комісії

Т.І. Олійник

				медіатеки
8.	Спеціалізований навчально-тренінговий кабінет кафедри економіки ауд. 104е., 72,5 м ²	Стратегічне управління підприємством, Економічне управління підприємством	Мультимедійний проектор 1 шт, Комп'ютер – 1 шт, Стенди – 5 шт.	Мультимедійний проектор, аудіо- та відео обладнання, ПК, доступ до електронних ресурсів електронної бібліотеки університету і глобальної мережі Інтернет, ресурси медіатеки
9.	Кабінет для проведення практичних занять з дисциплін ауд.402е., 110м ²	Соціальна відповідальність	Мультимедійний проектор 1 шт, Ноутбук 1 шт, таблиці, слайди, стенди	Нормативні документи, періодичні видання, наглядна агітація
10.	Комп'ютерний кабінет для проведення практичних занять з дисциплін ауд. 209е., 73,7 м ²	Економічна діагностика, Управління потенціалом підприємства	Мультимедійний проектор 1 шт, Ноутбук 1 шт	Мультимедійний проектор, аудіо- та відео обладнання, ПК, доступ до електронних ресурсів електронної бібліотеки університету і глобальної мережі Інтернет, ресурси медіатеки
11	Спеціалізований навчально-тренінговий кабінет кафедри маркетингу ауд. 234е., 54,7 м ²	Конкуренто спроможність підприємства	Мультимедійний проектор 1 шт, Ноутбук 1 шт, таблиці, слайди, мультимедійні презентації, навчальний відеоматеріал, стенди	Мультимедійний проектор, аудіо- та відео обладнання, ПК, доступ до електронних ресурсів електронної бібліотеки університету і глобальної мережі Інтернет, ресурси медіатеки
12	Спеціалізований навчально-тренінговий кабінет кафедри економіки ауд. 108е, 52 м ²	Управління проектами, Управління ефективністю та розвитком компанії	Мультимедійний проектор 1 шт, Ноутбуки – 8 шт, Стенди – 5 шт, таблиці, слайди, інтерактивна дошка, Мультимедійні презентації – 15 шт	Мультимедійний проектор, аудіо- та відео обладнання, ПК, доступ до електронних ресурсів електронної бібліотеки університету і глобальної мережі Інтернет, ресурси медіатеки
13.	Кабінет для проведення практичних занять з дисциплін ауд.311 г, 51,8 м ²	Мікроекономічний аналіз	Мультимедійний проектор 1 шт, Ноутбук 1 шт, Мультимедійні презентації – 15 шт	Мультимедійний проектор, аудіо- та відео обладнання, ПК, доступ до електронних ресурсів електронної бібліотеки університету і глобальної мережі Інтернет, ресурси медіатеки

Голова експертної комісії

Т.І. Олійник

14.	Кабінет для проведення практичних занять з дисциплін ауд. 333е., 71,0 м ²	Інтелектуальна власність, Інтелектуальний бізнес	Мультимедійний проектор 1 шт, Комп'ютер 1 шт, Стенди – 4 шт Мультимедійні презентації – 15 шт	Нормативні документи, періодичні видання, наглядна агітація
15.	Кабінет для проведення практичних занять з дисциплін ауд. 334е., 73,3 м ²	Аграрна політика	Мультимедійний проектор 1 шт, Комп'ютер 1 шт, Стенди – 4 шт Мультимедійні презентації – 15 шт	Мультимедійний проектор, ноутбук, доступ до електронних ресурсів електронної бібліотеки університету і глобальної мережі Інтернет, ресурси медіатеки

* В описовому форматі додатково надається обґрунтування достатності обладнання для провадження освітньої діяльності за спеціальністю, що ліцензується, для заявленого ліцензованого обсягу, в тому числі ліцензованого обсягу закладу освіти за іншими спеціальностями, за якими в навчальному процесі таке обладнання використовується.

В процесі перевірки експертною комісією встановлено, що навчальний процес забезпечений усім необхідним обладнанням та устаткуванням. Усі види занять, що передбачені навчальними планами, у повній мірі забезпечені необхідними навчальними площами, технічними засобами, лабораторним устаткуванням у відповідності до вимог робочих навчальних програм.

Роботу з комп'ютерними програмами здобувачі здійснюють на кафедрі кібернетики та інформатики в комп'ютерних класах факультету економіки і менеджменту. Доступ до мережі Інтернет надається усім здобувачам, аспірантам, викладачам та працівникам університету на безкоштовній основі.

Аудиторії кафедри відремонтовані, оснащені необхідним обладнанням, наочними зразками, мають паспорти та інструкції з техніки безпеки.

Детальна інформація про стан матеріально-технічного забезпечення навчального процесу: площу та наявність місць в аудиторіях для навчальних занять здобувачів, кількість та загальну площу навчальних приміщень і науково-дослідних лабораторій, наявність та структуру парку ПК, службові приміщення університету, приміщення для науково-педагогічного та навчально-допоміжного персоналу, об'єкти соціально-побутової сфери університету наведена в матеріалах акредитаційної справи і відповідає дійсності. Матеріально-технічна база обслуговується відповідними службами, підтримується в робочому стані та постійно оновлюється. Санітарно-технічний стан приміщень відповідає вимогам.

Комісія зазначає, що стан матеріально-технічного та інформаційного забезпечення навчального процесу, соціальної інфраструктури відповідає чинним ліцензійним умовам та акредитаційним вимогам надання освітніх послуг з підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки. Забезпеченість здобувачів денної форми навчання гуртожитком 100 %.

Голова експертної комісії

Т.І. Олійник

8. Інформаційне забезпечення підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Експертною комісією було здійснено перевірку рівня забезпечення навчального процесу підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка підручниками, навчальними посібниками, фаховими періодичними виданнями, що містяться у бібліотеці Сумського НАУ.

Загальне забезпечення здобувачів і викладачів навчальною та науковою літературою здійснює бібліотека університету. В Сумському національному аграрному університеті бібліотека в своїй діяльності керується Конституцією України, Законом України «Про освіту», Законом України «Про бібліотеку і бібліотечну справу», нормативними актами та документами з бібліотечної справи органів управління вищими навчальними закладами України, Статутом СНАУ, а також Правилами користування науковою бібліотекою СНАУ.

Важливим організаційним фактором підвищення якості навчального процесу, а також розвитку студентської науки є навчально-методичне забезпечення навчального процесу і перш за все - наявність достатнього бібліотечного фонду та організація бібліотечної справи. Показник забезпеченості здобувачів підручниками, навчальними посібниками, що знаходяться в бібліотеці університету, орієнтовано на Наказ МОН України від 19.01.2006 року за № 26.

Наукова бібліотека СНАУ, як структурний підрозділ університету, відповідає за бібліотечне-інформаційне забезпечення освітнього та виховного процесів.

Сьогодні наукова бібліотека має 4 абонементи, 4 читальних зали. Загальний фонд бібліотеки складає 294885 примірників. За єдиним читацьким квитком налічується 8225 користувачів.

Основне приміщення бібліотеки розташоване на двох поверхах факультету економіки та менеджменту і займає площу 721,6 м². Крім того, в навчальних корпусах є профільні філії бібліотеки: у корпусі інженерно-технологічного інституту це 2 кімнати (книгосховище та абонемент і читальна зала (88,3 м²)); на факультеті ветеринарної медицини абонемент (49,1 м²). У головному корпусі університету бібліотека займає 3 кімнати: 2 читальні зали електронних видань (всього 149 м²) та книгосховище обмінного фонду (53,3 м²). Загальна площа бібліотеки – 1145,9 м².

Автоматизацію бібліотечних процесів та обслуговування користувачів забезпечують 46 комп'ютерів (28 із яких – це АРМ читачів, що забезпечують доступ до електронного каталогу бібліотеки СНАУ, електронної бібліотеки, електронного репозиторію та інтернет-ресурсів), які об'єднані в єдину інформаційну мережу, 2 сервери, 2 ксерокси, 3 багатофункціональних пристроїв, 8 принтерів та 3 сканери для зчитування штрих-кодів.

Переважна більшість бібліотечних процесів автоматизовані, в т.ч. – книговидача, для забезпечення діяльності якої до електронного каталогу внесені

Голова експертної комісії

Т.І. Олійник

записи на активну частину фонду, заштриховані видання та створена база даних читачів.

Бібліотека працює й над наповненням власного сайту (library.sau.sumy.ua), завдяки якому надає інформаційні послуги у віддаленому режимі: доступ до електронного каталогу, електронної бібліотеки; віртуальна довідка та електронна доставка документів, а також інформує про діяльність бібліотеки загалом. Бібліотека також проводить інформаційну діяльність в соціальних мережах: «Фейсбук», та «Гугл+».

З 2009 р. бібліотекою СНАУ проводиться робота щодо наповнення електронної бібліотеки (на сьогодні це більше ніж 15,3 тис. повнотекстових видань – навчальні, наукові та навчально-методичні матеріали, створені викладачами університету та взяті з відкритого доступу). Суттєву допомогу при забезпеченні повнотекстовими виданнями надає й електронний репозиторій, що налічує на сьогодні понад 3780 повнотекстових документів.

В університеті діє редакційно-видавничий центр, що забезпечує редагування та друк навчально-методичної, наукової літератури й іншої друкованої продукції обсягом до 2000 д.а. щороку.

Пріоритетними напрямками роботи наукової бібліотеки Сумського НАУ: формування книжкового фонду та повнотекстових електронних ресурсів відповідно до профілю університету та потреб користувачів, забезпечення безперебійного доступу до них; вивчення інформаційних потреб користувачів усіх категорій; підвищення web-присутності університету в глобальних наукових комунікаціях, збереження та надання вільного доступу до результатів наукових досліджень науковців вишу шляхом поповнення колекцій електронного репозиторію СНАУ; забезпечення якісного й оперативного бібліотечно-бібліографічного та інформаційного обслуговування користувачів бібліотеки шляхом систематичного наповнення довідкового електронного апарату бібліотеки та забезпечення безперебійного його функціонування; пропаганда книги й читання шляхом впровадження в роботу бібліотеки інноваційних форм роботи; пропаганда діяльності бібліотеки серед віддалених користувачів шляхом забезпечення наповнення web-сайту бібліотеки та сторінок соцмереж; плідна взаємодія з бібліотеками Територіального методичного об'єднання сільськогосподарських бібліотек Сумської області; виявлення, вивчення передового досвіду інших бібліотек та впровадження його в роботу бібліотеки; сприяння формуванню світогляду, духовного розвитку користувачів шляхом популяризації кращих зразків літератури та мистецтва.

Експертна комісія зазначає, що в Сумському національному аграрному університеті інформаційне забезпечення підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки відповідає чинним ліцензійним умовам та акредитаційним вимогам.

Голова експертної комісії

Т.І. Олійник

9. Перелік зауважень контролюючих органів та заходи з їх усунення за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Експертна комісія ознайомила з експертним висновком про результати виїзної вибіркової перевірки комісії Державної інспекції навчальних закладів України факультету економіки і менеджменту Сумського національного аграрного університету. В ході перевірки комісією Державної інспекції вищих навчальних закладів не виявлено системних порушень законів України, постанов Кабінету Міністрів України, інших нормативних і розпорядчих документів у сфері вищої освіти, які можуть впливати на якість підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 «Економіка».

З метою усунення виявлених комісією Державної інспекції вищих навчальних закладів недоліків було розроблено план заходів щодо їх усунення. У ході виконання розробленого плану заходів щодо усунення недоліків, виявлених комісією Державної інспекції вищих навчальних закладів, всі зауваження враховано та ліквідовано відповідно до затверджених термінів виконання.

Експертна комісія констатує що пропозиції та зауваження які були висловлені під час перевірок контролюючими органами, враховано та виправлено, а також розроблено ряд заходів, спрямованих на підвищення якості підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки.

10. Загальні висновки і пропозиції

Експертна комісія вважає за доцільне висловити керівництву Сумського національного аграрного університету зауваження і рекомендації, які не впливають на загальне позитивне рішення, але дозволять покращити якість підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки:

1. Посилити навчально-методичну роботу професорсько-викладацького складу кафедри економіки щодо видання підручників, навчально-методичних посібників з економічних дисциплін, зокрема, збільшити частку підручників та навчальних посібників, підготовлених викладачами кафедри з відповідних дисциплін навчального плану.

2. Забезпеченість навчально-методичною літературою в цілому відповідає вимогам МОН України, проте бажано було б збільшити в бібліотеці частку друкованих видань з окремих дисциплін навчального плану.

3. Недостатня швидкість мережі Internet СНАУ ускладнює доступ студентів до інформаційних джерел. Комп'ютерна техніка кафедри потребує осучаснення. У зв'язку з цим продовжити оновлення матеріально-технічної бази

Голова експертної комісії

Т.І. Олійник

кафедри та інших структурних підрозділів, що задіяні в процесі підготовки здобувачів освітньо-професійної програми Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки з метою більш широкого впровадження у навчальний процес комп'ютерної техніки та технологій.

4. З метою покращення наукової складової підготовки магістрів відповідної спеціальності експертною комісією рекомендовано повернутися до виконання дипломних робіт освітнього ступеня «Магістр»

5. Поліпшити профорієнтаційну роботу серед випускників шкіл, ліцеїв та гімназій Сумської, Чернігівської, Полтавської та інших областей України, випускників технікумів та коледжів економічного профілю, а також серед випускників СНАУ та інших вищих навчальних закладів з метою вступу на навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки.

ЗАГАЛЬНИЙ ВИСНОВОК ЕКСПЕРТНОЇ КОМІСІЇ

На підставі проведеної акредитаційної експертизи у Сумському національному аграрному університеті щодо спроможності здійснювати підготовку здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки факультетом економіки і менеджменту та випусковою кафедрою економіки експертна комісія, засвідчує, що:

1. Матеріали, наведені в акредитаційній справі, відповідають переліку необхідних відомостей про навчальний заклад, кадрове, матеріально-технічне, навчально-методичне, інформаційне забезпечення та якісні показники успішності щодо можливостей підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, визначених постановою Кабінету Міністрів України від 09.08.01р. №978 «Про Затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах».

2. Кадрове, матеріально-технічне, навчально-методичне, інформаційне забезпечення та якісні характеристики успішності підготовки фахівців за всіма показниками відповідають ліцензійним умовам з надання освітніх послуг у сфері вищої освіти, затверджених Постановою Кабінету м міністрів України від 30.12.2015 року № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» та акредитаційним вимогам до наказу МОНМС України № 689 від 13.06.2012 р.

3. Рекомендувати Міністерству освіти і науки України акредитувати

Голова експертної комісії

Т.І. Олійник

здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки у Сумському національному аграрному університеті як такому, що спроможний здійснювати освітню діяльність за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки другим (магістерським) рівнем вищої освіти з ліцензійним обсягом 75 осіб.

07 грудня 2018 року

Голова експертної комісії:

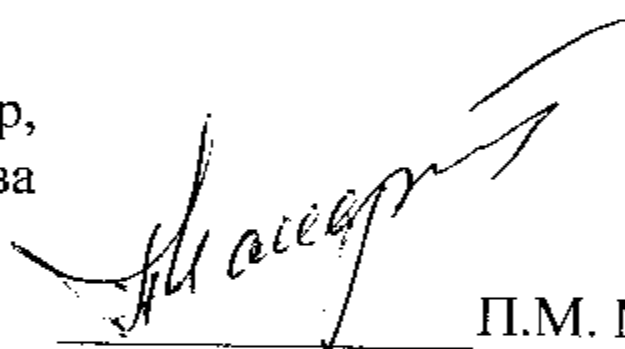
Доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри прикладної економіки та міжнародних економічних відносин економіки Харківського національного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва.

Т. І. Олійник

Члени експертної комісії:

доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки підприємства Полтавської державної аграрної академії

П. М. Макаренко

**З висновками експертної комісії
ознайомлений:**

Ректор Сумського національного аграрного університету,
академік НААН України,
доктор с.-г. наук, професор

В. І. Ладика

Голова експертної комісії

Т. І. Олійник

ЗВЕДЕНІ ВІДОМОСТІ
про дотримання ліцензійних умов у сфері вищої освіти
Порівняльна таблиця дотримання кадрових і технологічних вимог щодо
матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення
освітньої діяльності у сфері вищої освіти
другий (магістерський) рівень спеціальність 051 «Економіка»

Найменування показника (нормативу)	Вимоги до значення показника (нормативу) за другим (магістерським) рівнем		
	Значення показника нормативу	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1. ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо матеріально-технічного забезпечення			
Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	3,2	+1,0
Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	40	+10
Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
1) бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	відповідає
2) пунктів харчування	-	+	відповідає
3) актового чи концертного залу	+	+	відповідає
4) спортивного залу	+	+	відповідає
5) стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	відповідає
6) медичного пункту	-	+	відповідає
Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби)	70	100	+30
Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	+	+	відповідає
2. ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо навчально-методичного забезпечення			
Наявність опису освітньої програми	+	+	відповідає
Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+	відповідає
Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	-	+	відповідає
Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	відповідає
Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	відповідає
Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	відповідає
Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	відповідає
3. ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо інформаційного забезпечення освітньої діяльності			
Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному	не менш як п'ять наймену-	15	+10

Голова експертної комісії

Т.І. Олійник

вигляді	вань		
Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти)	+	+	відповідає
Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	відповідає
Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)	60	100	+40

Голова експертної комісії:

Доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри прикладної економіки та міжнародних економічних відносин економіки Харківського національного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва.

Т. І. Олійник

Члени експертної комісії:

доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки підприємства Полтавської державної аграрної академії

П.М. Макаренко

З висновками експертної комісії ознайомлений:

Ректор Сумського національного аграрного університету, академік НААН України, доктор с.-г. наук, професор

В.І. Ладика

Голова експертної комісії

Т.І. Олійник

ПОГОДЖЕНО

Голова експертної комісії

професор Т.І. Олійник

"05 " грудня 2018 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор СНАУ

В.І. Ладика

"05 " грудня 2018 р.

Графік проведення комплексних контрольних робіт здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Економіка спеціальності 051 Економіка

№ з/п	Назва навчальної дисципліни	Дата та час проведення ККР	Навчальна аудиторія	Навчальні групи	Кількість студентів	Викладач	Експерт
Цикл загальної підготовки							
1.	Інноваційний розвиток підприємства	05.12.2018 р. о 12:00	104	1701	15	Терещенко С.І.	Макаренко П.М.
Цикл професійної підготовки							
1.	Управління проєктами	06.12.2018 р. о 10:00	104	1701	15	Терещенко С.І.	Макаренко П.М.
2.	Управління потенціалом підприємства	06.12.2018 р. о 14:00	104	1701	15	Ковальова О.М.	Макаренко П.М.
3.	Конкурентоспроможність підприємства	07.12.2018 р. о 12:00	104	1701	15	Пізняк Т.І.	Макаренко П.М.

Декан факультету економіки і менеджменту

Голова експертної комісії:

Доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри прикладної економіки і міжнародних економічних відносин Харківського національного аграрного університету ім. В.В.Докучасва

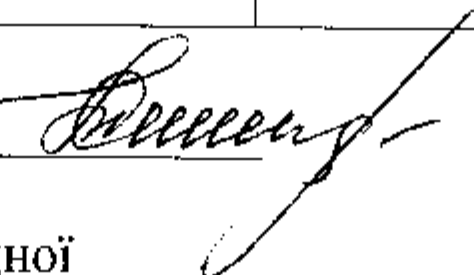
Члени експертної комісії:

доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки підприємства Полтавської державної аграрної академії

З висновками експертної комісії ознайомлений:

Ректор Сумського національного аграрного університету академік НААН України, доктор с.-г. наук, професор

Голова експертної комісії

Н.І.Строченко

Т.І. Олійник

П.М. Макаренко

В.І. Ладика

**Зведена відомість результатів комплексних контрольних робіт здобувачів
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства
спеціальності 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки,
проведених при акредитаційній експертизі Сумського національного
аграрного університету**

Назва дисципліни, за якими проводився контроль	За результатами самоаналізу					При перевірці експертної комісії						
	К-ть осіб	З'явилися на іспит		Абсолютна успішність, %	Якісна успішність, %	К-ть осіб	З'явилися на іспит		Абсолютна успішність, %	Відхилення	Якісна успішність, %	Відхилення
		осіб	%				осіб	%				
Дисципліни циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки												
Іноваційний розвиток підприємства	15	15	100,0	100,0	60,0	15	14	93,3	100,0	-	58,0	-2,0
Дисципліни циклу професійної та практичної підготовки												
Управління проектами	15	15	100,0	100,0	73,0	15	14	93,3	100,0	-	71,0	-2,0
Управління потенціалом підприємства	15	15	100,0	100,0	86,6	15	14	93,3	100,0	-	84,2	-2,4
Конкурентоспроможність підприємства	15	15	100,0	100,0	60	15	14	93,3	100,0		58,0	-2,0

Голова експертної комісії:

Доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри прикладної економіки та міжнародних економічних відносин економіки Харківського національного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва.

Т. І. Олійник

Члени експертної комісії:

доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки підприємства Полтавської державної аграрної академії

П.М. Макаренко

З висновками експертної комісії ознайомлений:

Ректор Сумського національного аграрного університету, академік НААН України, доктор с.-г. наук, професор

В.І. Ладика

Голова експертної комісії

Т.І. Олійник